

GELUIDSHINDER

milieuprobleem van de toekomst

Topprioriteit voor NSG!

NEDERLANDSE
STICHTING
GELUIDSHINDER

VOORAF De lucht wordt schoner, maar de geluidsoverlast neemt toe!

Een verontrustende ontwikkeling waar we in deze brochure meer inzicht en uitleg over geven. Geluidshinder vormt namelijk een groter probleem voor de volksgezondheid dan wordt gedacht. Overlast van buren, weg-, vlieg- en railverkeer of recreatie; miljoenen Nederlanders ondervinden er hinder van en lopen daardoor risico op gezondheidsproblemen. Denk hierbij aan verstoorde slaap, stress-effecten, verminderd concentratievermogen, angst, depressies en zelfs kans op overlijden.

In een onderzoek van het RIVM (Knol en Staatsen, 2005) worden DALY's (Disability Adjusted Life Years) gepresenteerd. Met DALY's kunnen verschillende gezondheidsrisico's met elkaar worden vergeleken en de effecten op de gezondheid op de langere termijn naast elkaar worden gezet. Uit dit onderzoek blijkt dat geluidshinder grote invloed heeft op onze gezondheid. Het kan zelfs ons leven verkorten. De meest opzienbarende conclusie is echter dat geluidshinder, na luchtverontreiniging (onder andere fijn stof), milieuprobleem nummer twee is in Nederland! De verwachting is, dat de lucht schoner wordt en dat de geluidsbelasting toeneemt. Sommige deskundigen denken dat de situatie binnen 10 jaar zal zijn omgedraaid. Geluidsoverlast is dan milieuprobleem nummer één in Nederland. Reden genoeg voor alertheid en actie.

Als maatschappelijk partner voor miljoenen Nederlanders wil de NSG (Nederlandse Stichting Geluidshinder) een breed draagvlak creëren voor de activiteiten. Als geen ander zijn wij dé instantie om ons ook de komende jaren actief in te zetten om de zeer schadelijke effecten van geluidshinder terug te dringen. En met ruim 36 jaar ervaring kunnen wij putten uit een schat aan kennis en ervaring.

Wij zijn er van overtuigd dat u na het lezen van deze brochure tot dezelfde conclusie komt als wij: geluidshinder, milieuprobleem van de toekomst.

Johan de Bondt,
Voorzitter NSG

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Johan de Bondt', written over a light green background.

INHOUD

- 2 Grote gezondheidseffecten geluid
- 3 Rust is gezond
- 4 Wat doet NSG aan geluidshinder
- 5 De organisatie NSG
- 6 De NSG is belangrijk

Grote gezondheidseffecten geluid

Geluid kan ernstige hinder veroorzaken. Maar dat is niet alles. Uit onderzoek van het RIVM, het Milieu- en Natuurplanbureau en de Universiteit Tilburg blijkt dat geluidshinder ook grote effecten heeft op de gezondheid en de economie.

Geluid en DALY's

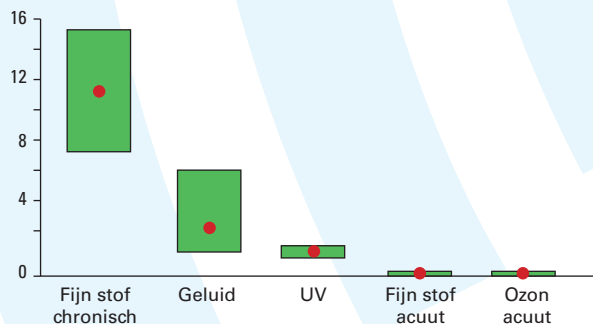
De DALY's-methode – Disability Adjusted Life Years – maakt het mogelijk om bepaalde factoren die ziekte veroorzaken en de levensduur verkorten (zoals geluidshinder, luchtverontreiniging, UV-straling, verkeersongevallen, alcohol) naast elkaar te zetten en te vergelijken. Zo wordt inzichtelijk welke oorzaken de meest negatieve invloed hebben. Het onderstaande overzicht laat zien dat geluid – na luchtverontreiniging – de op een na grootste veroorzaker is van milieugerelateerde ziekten in Nederland. De verwachting is dat dit over 10 jaar wellicht is omgedraaid. Topprioriteit dus!

Er wordt hard gewerkt om de luchtkwaliteit te verbeteren. Voorspeld wordt dat de lucht de komende jaren schoner wordt, terwijl de geluidsbelasting juist zal toenemen. Dit komt onder andere door de hoge bevolkingsdichtheid, de voortgaande verstedelijking en de toenemende groei van de mobiliteit.

Ernstige gevolgen

De effecten van geluid variëren. Van hinder bij miljoenen Nederlanders tot ernstige gevolgen voor de volksgezondheid: per jaar honderden mensen die zo'n tien jaar eerder overlijden, duizenden hartinfarcten, honderdduizenden mensen met een verhoogde bloeddruk, tienduizenden kinderen met slechtere leerprestaties en meer dan een miljoen mensen met ernstige slaapproblemen als direct gevolg van geluidshinder.

Milieugerelateerde ziektelast 2000

BRON: Milieubalans 2005, MNNP

Deze tabel geeft het aantal gezonde levensjaren aan per 1000 inwoners (links) dat mensen verliezen door verschillende oorzaken (onder). De rode punt is het meest waarschijnlijke aantal. De groene staaf geeft de onder- en bovengrens aan. Gezondheidsverlies kan ontstaan door eerder overlijden (1 jaar eerder overlijden is 1 DALY) of door leven in minder goede gezondheid (bijvoorbeeld 7 jaar leven met beperkingen na een hartinfarct is 1 DALY).

Onzekerheid   Meest waarschijnlijke waarde

Rust is gezond

Onderzoek van de laatste jaren suggereert dat rust een positief effect heeft op de gezondheid. Ook kan het negatieve invloeden van lawaai compenseren. De realiteit is echter dat stilte steeds schaarser wordt in Nederland. Zelfs in de officiële stiltegebieden klinkt steeds vaker lawaai van vlieg- en wegverkeer. De realiteit is ook dat mensen steeds méér behoefte krijgen aan stilte. Uit onderzoek blijkt dat mensen die in een lawaaiige omgeving wonen/werken, een grotere behoefte hebben aan gebieden met rust dan mensen die in hun directe leefomgeving geen of nauwelijks geluidsoverlast ondervinden.

Wat is rust?

Met rust wordt niet complete stilte bedoeld. Op een strand met veel geluiden kan men vaak toch grote rust ervaren.

Zelfs als dit qua decibellen gelijk staat aan een druk verkeersplein. Het is te omschrijven als geluid dat passend is in de omgeving. Zoals kerkklokken tijdens een wandeling in de polder.

Advies Gezondheidsraad

In 2006 kwam de Gezondheidsraad met een advies over positieve effecten van stille gebieden. Gesteld wordt dat zonder extra beleidsinspanning de afwisseling tussen drukte en stilte zal verdwijnen. Er zal een 'deken van lawaai' over Nederland neerdalen. De NSG onderschrijft dit advies van de Gezondheidsraad en werkt op een pro-actieve en innovatieve manier samen met de overheid om zoveel mogelijk stille gebieden te behouden en lawaai terug te dringen.

De Rijdende Rechter: "Door NSG expertise kan ik mijn overweging beter maken..."

"Als 'Rijdende Rechter' behandel ik voor het gelijknamige NCRV-programma zeer regelmatig geluidshinderzaken tussen burens. In dit soort gevallen maak ik graag gebruik van de expertise van de NSG.

Een zaak die ik me goed herinner had te maken met een windgong. De windgong hing in een tuin en zorgde tijdens de nacht voor veel geluidshinder bij de burens. Met een deskundige van de NSG is de plek bekeken en beoordeeld. Met hun expertise kan ik mijn overweging beter maken om uiteindelijk tot de juiste uitspraak te komen. De NSG weet de ernst van geluidsoverlast goed in te schatten en heeft veel ervaring op dit gebied. In mijn beslissing heb ik de eigenaar van de windgong verplicht deze in de wintermaanden te verwijderen."

Wat doet de NSG aan geluidshinder?

De belangrijkste doelstelling van de NSG is het terugdringen en voorkomen van geluidshinder in de breedte zin van het woord. Dit doen we met name door het geven van voorlichting en advisering. Ook is er veel aandacht voor het signaleren en terugdringen van de negatieve effecten van geluidshinder op de volksgezondheid.

Het verminderen van geluidshinder doen we op verschillende manieren.

Onze belangrijkste activiteiten zijn:

- Beleidsbeïnvloeding en voorlichting van maatschappelijke organisaties, rijksoverheid en gemeenten (geluidsbewust beleid en effectieve maatregelen)
- Optreden als onafhankelijk geluidskundige (getuigedeskundige)
- Optreden als sociaal-advocaat
- Onafhankelijk advies geven aan diverse bedrijven en organisaties

- Advisering particulieren
- Algemene vraagbaak
- Organisatie jaarlijkse Geluidshinderdag en diverse symposia en workshops

Toekomstverwachting

Belangrijk is dat geluidshinder actueel en top-of-mind wordt en blijft, met name gelet op de nieuwste gezondheidsinzichten. De NSG zet zich in om het besef van dit grote probleem bij meerdere groepen op de agenda te krijgen. Want zoals het er nu naar uitziet, zullen in de toekomst steeds meer Nederlanders te maken krijgen met geluidsoverlast en een breed scala aan gezondheidseffecten. De tolerantie van mensen ten aanzien van geluid wordt echter steeds kleiner evenals de mogelijkheid eraan te ontsnappen. De verwachting is dat rond 2020 geluidsoverlast het belangrijkste milieuprobleem in Nederland is. De NSG probeert met haar activiteiten de gevolgen tegen te gaan.

Jan Kuiper, directeur NSG: "Beleid burenlawaai is verbeterd door onze invloed"

"In 2003 is er na veel aandringen, advies en ondersteuning van onze stichting bij VROM nieuw beleid ontstaan op het gebied van burengeluid. In dit beleid zijn de regels aangescherpt op het gebied van contactgeluiden (=loopgeluiden). Ook werd door het ministerie de 'Handreiking burenlawaai' geïntroduceerd. Deze handreiking is voornamelijk bedoeld voor mensen die beroepsmatig met burenlawaai te maken hebben (gemeenten, woningcorporaties etc). Maar ook mensen die zelf te maken hebben met burenlawaai kunnen dit document raadplegen. We zijn als NSG blij dat we bij deze ontwikkelingen een belangrijke rol hebben kunnen spelen."

De organisatie NSG

De Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG) bestaat sinds 1970. Het is een onafhankelijke stichting die bestaat uit een bestuur, een raad van advies en een bureau.

Daarnaast is er een Comité van Aanbeveling. Dit comité wordt gevormd door vooraanstaande personen die de NSG een warm hart toedragen.

NSG, specialist op het gebied van geluidshinder

Binnen de NSG is veel kennis op het gebied van geluid, geluidshinder en de bestrijding hiervan. Nationale en internationale ontwikkelingen worden op de voet gevolgd en overzichtelijk en toegankelijk gepubliceerd op de website: www.nsg.nl.

Als onafhankelijk deskundige treedt de NSG op als vraagbaak voor overheden, bedrijfsleven en particulieren.

Ook wordt nauw samengewerkt met milieuorganisaties

voor de verbetering van de leefomgeving. Daarnaast onderhoudt de stichting nauwe contacten met diverse kennisinstellingen waardoor zij dé specialist is op het gebied van geluidshinder.

Tevens zoekt de NSG contact met de achterban in de vorm van een jaarlijkse conferentie en specifieke themabijeenkomsten, waarbij uitwisselen van kennis en ervaring centraal staat.

SRK Rechtsbijstand: “alle kennis en know-how bij NSG in huis”

Mevrouw mr. S.A. Lala-Bhagwandien van SRK Rechtsbijstand: “Wij behartigen regelmatig de belangen van particulieren in zaken waarin geluidshinder een grote rol speelt. De NSG is voor ons de deskundige op dit gebied die wij vaak inschakelen. De samenwerking is prettig aangezien alle kennis en ‘know-how’ daar in huis is.

Onlangs vertegenwoordigden wij een zaak voor een cliënte, die grote geluidshinder ondervond van een stenen vloer van het appartement direct boven haar. Een deskundige van de NSG heeft de situatie toen voor ons bekeken. De geluidsisolatie en de vloerconstructie werden beoordeeld. Vervolgens werd een advies uitgebracht voor de te nemen maatregelen.”

(meer weten over SRK? www.srk.nl)

DE NSG IS BELANGRIJK

In deze brochure heeft u kunnen lezen wat het belang is van het terugdringen van geluidshinder als groeiend milieu- en gezondheidsprobleem. De NSG pakt dit serieus en gedreven aan! Onze organisatie is jaarlijks afhankelijk van overheidsbijdragen, inkomsten van betaalde adviezen, verkoop van publicaties en donaties. De mogelijkheid bestaat om donateur te worden. Donateurs ontvangen gratis advies en tweemaal per jaar het donateursblad NSG Nieuws (kijk hiervoor op onze website: www.nsg.nl).

Meer weten over de NSG?

Nederlandse Stichting Geluidshinder

Postbus 381

2600 AJ DELFT

Telefoon: 015-256 27 23

Fax: 015-257 86 63

E-mail: info@nsg.nl

Internet: www.nsg.nl

Colofon

Deze brochure is een uitgave van de Nederlandse Stichting Geluidshinder (NSG).

Eindredactie:

Nederlandse Stichting Geluidshinder, Delft

Advies, redactie en coördinatie:

EPP public relations, Utrecht

Vormgeving:

Pier19, Utrecht

Druk:

Graphic Support

Februari, 2007